

1.

(gázolás)

Ma egy vadállat autós, azt mondták a szomszédok, idegen volt, nem idevalósi, úgy száguldott végig ennek a kis zsákfalunak az egyenes, hosszú főutcáján, hogy nyomában ott maradt holtan egyik fiatal cicám, a Süti nevű. Mellette gubbasztott és nézte testvére, az Ilus; ők ketten mindig mindenhová együtt mentek, párhuzamosan mozogtak, egy ritmusban, egyformán, igazi ikertestvérek. És mindig követtek engem. Éppen a buszmegállóba készültem, amikor hallom, hogy két nő mögöttem nagyon kiabál valamit egy cicáról. Hogy az enyém-e. Visszafordultam, akkor láttam meg, mi történt húsz-harminc méterre mögöttem, egy másodperccel korábban.

Fejéből lassan, sötétvörösen szivárgott a sűrű vér. Meleg és puha volt a teste, hiszen fél perccel előbb még élt. Látod, ennyi egy ember élete, visszhangzott fejemben a hajdani mondat, macskára javítva, íme, ennyi egy macska élete, és nem éreztem különbséget a két mondat között. És ahogy vittem a puha kis testet hazafelé, hangosan sírva kiabáltam

az üres út közepén: úgy vezetnek, mint az állatok, hogy rohadjanak meg ott, ahol vannak, szegénytelen gyilkos gazemberek! A szomszédasszonyok visszahúzódtak a kertkapuk mögé.

Tehetetlen düh és felháborodás, túlcsonduló szeretet Süti iránt, rám zuhanó sötét űr a váratlan hiányától – ez a szeretnivaló lény, aki ilyen durván, hirtelen eltűnt az életből, még valahol itt van körülöttem, lágyan bevon nemlétének jelenlétével, miközben azt is jelzi, nem tudom, hogyan, de jelzi, hogy el fog illanni. És hogy ez így van rendjén. Volt, nincs. „De szívünkben örökké él.”

A kertkapu mellett a kuka tetejére fektettem a testet, amíg keresek egy kartondobozt koporsónak. Ezalatt Ilus, aki sértetlenül túlélte az esetet – a szomszédasszonyok látták, hogy mindkét cica a kerekék alá került –, fölugrott mellé a ládára és nyalogatni kezdte a szőrét. Mintha búcsúzóul megtisztítaná. Mi is lemoszuk és tiszta ruhába öltöztetjük halottainkat.

Sokáig tartott a szertartás. Én egy kenyérpírtó kartondobozával a kezemben vártam, amíg Ilus befejezi, a leghosszabban Süti fenekét takarította ki. De a háta közepénél előrébb, a fej felé, nem ment a nyalogatással. Mintha ott egy láthatatlan határ lett volna.

Süti fejéből még mindig lassan szivárgott a vér.

A doboz elég magas és széles, ám rövid volt, azt hittem, nehéz lesz beletenni a testet, de a Sütike, pici és sovány, olyan lágy és rugalmas volt, hogy szinte magától belesimult a neki jutott utolsó térbe.

Jött a szomszéd, akinél riadót fújtam, segítség, temetünk, hozta a kapáját, és a kert végi akácosban egy szempillantás alatt kis árkot kapált ki a sok esőtől puha földből. Szociális temetés, jegyezte meg (a napokban szavazták meg ezt az antiszociális törvényt). Azt hitte, kiveszem a testet a dobozból és úgy fektetem a gödörbe, de én úgy éreztem, kell neki koporsó. Mert azzal megtisztelem. Anélkül a dolog inkább csak elföldelés, ahogy a tömegsírokra rászórják a földet.

Lehet, hogy nem volt igazam. Ahogy arra a mély sötétbarna, kiforgatott, vékony gyökerektől itt-ott átszőtt, fűcsomós, laza és befogadó földre gondolok, talán természetesebb lett volna Süti testét magában odahelyezni, hogy elemésztdjön közvetlenül a természetben – por vagy és porrá leszel –, és nem elválasztani őt a földtől egy papirdobozzal.

Ki tudja, hogy környezetbarát papírból volt-e az a doboz?

Zizeg a fejem ettől a világtól.

A szomszéd visszászórta a földet, kapájával úgyahogy elegyengette kis sírhalomformává, aztán azt mondta, nyugodjék békében, és visszament a gyümölcsfái közé. Én kerestem egy kis deszkalapot a raktárban, lesikáltam, szöggel, csavarhúzóval belevestem: SÜTI, rászögeztem egy karóra és beleszúrtam a földbe, bele is kalapáltam, ki ne dőljön, ha nagy szelek fújnak, mert szeles ez a táj. Kérdésekkel a fejemben, miszerint ez talán túlzás, a kis fejfa négy peremére fekete szigetelőszalagot ragasztottam.

Szép lett, mint egy gyászjelentés. Biztosan hamar le fog esni, leperreg a fáról, nem baj, ez szándékosan ideiglenes. De a fejfa a bevésett névvel megmarad.

Sorsszerűséget mindig lehet találni, ha az ember akar. Ha akar, az csak azért van, mert igen szeretné értelmét látni a dolgoknak. Beleszédül abba az ürbe, amikor semmi, de semmi értelme nincs az egésznek, vak, süket és értelmetlen a világ. Minden más-képp néz ki, ha találunk neki értelmet.

A sorsszerűség nemrég befogadott, ifjú macskáim ügyében esetleg túl nagy szó, mégis arra gondoltam, nem véletlen, hogy Süti halt bele és Ilus élte túl érintetlenül a gázolást. Ilus sokkal életrevalóbb és talpraesettebb, sőt egyenesen szemtelen. Ahogy a kajára ráveti magát, kétszer olyan gyorsan falja be, mint Süti, akit aztán félre is lök, és beleeszik a tálkájába. A nyári hónapok alatt Süti sokat fejlődött jellemerőben, meg tudja védeni az ételét. Meg tudná, ha akarná. Néha úgy tett, mintha nem is akarná. Mintegy vállvonogatva arrébb ment, ő nem is éhes. Szóval világos volt, hogy Ilus a főnök. Hát ennek vége, Ilus egyedül maradt, ma többször összeborultunk a tornácon, az asztal tetején két lábra állva kapaszkodott a vállamhoz, hozzám simult, mint egy kisgyerek, és Sütire gondoltunk.